

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 38.094/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 27 januari 2005 door de Minister van Pensioenen verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot uitvoering van artikel 7, § 1, tweede lid en van § 2, van de wet van 22 maart 2001 tot instelling van een inkomensgarantie voor ouderen", heeft op 10 februari 2005 het volgende advies gegeven:

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

Het om advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit bepaalt dat "de beoefenaars van een door de overheid erkende godsdienst en de leken die, met het oog op het verwezenlijken van respectievelijk een godsdienstige of een filosofische doelstelling, dezelfde hoofdverblijfplaats en bestaansmiddelen delen" worden geacht in gemeenschap te leven voor de toepassing van artikel 7, § 1, tweede lid, en § 2, van de wet van 22 maart 2001 tot instelling van een inkomensgarantie voor ouderen.

De Koning maakt daartoe gebruik van de bevoegdheid die Hem wordt verleend in artikel 7, § 4, van de voornoemde wet. Deze wetsbepaling, die moet worden gelezen in samenhang met artikel 7, § 1, tweede lid, en § 2, laatste lid, van die wet, strekt de ontworpen regeling tot rechtsgrond.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Opschrift

Rekening houdende met de bespreking van de strekking en de rechtsgrond van het ontwerp, wordt het opschrift beter geformuleerd als volgt:

"Koninklijk besluit houdende nadere omschrijving van het begrip 'personen die in gemeenschap leven' ter uitvoering van artikel 7, § 4, van de wet van 22 maart 2001 tot instelling van een inkomensgarantie voor ouderen".

Aanhef

1. Uit de bespreking van de strekking en de rechtsgrond van het ontwerp valt af te leiden dat in het eerste lid van de aanhef tevens melding dient te worden gemaakt van artikel 7, § 4, van de wet van 22 maart 2001.

Men schrijve derhalve op het einde van het betrokken lid van de aanhef:

"..., inzonderheid op artikel 7, §§ 1, tweede lid, 2, gewijzigd bij de wet van 9 juli 2004, en 4, ingevoegd bij de wet van 9 juli 2004;"

2. Men schrijve op het einde van de Nederlandse tekst van het derde lid van de aanhef "... van Onze Minister van Begroting van 3 december 2004;"

Artikel 1

1. Teneinde meer aan te sluiten op de omschrijving van de bevoegdheid van de Koning, zoals die voortvloeit uit artikel 7, § 4, van de wet van 22 maart 2001, late men artikel 1 van het ontwerp aanvangen als volgt:

"Onder 'personen die in gemeenschap leven' in de zin van artikel 7, § 4, van de wet van 22 maart 2001 tot instelling van een inkomensgarantie voor ouderen, wordt begrepen ...".

2. Artikel 1 van het ontwerp beoogt twee categorieën van personen, namelijk, enerzijds, de beoefenaars van een door de overheid erkende godsdienst die met het oog op het verwezenlijken van een godsdienstige doelstelling in gemeenschap leven en, anderzijds, de leken die met het oog op het verwezenlijken van een filosofische doelstelling in gemeenschap leven. Dat onderscheid wordt niet enkel op een te onduidelijke wijze verwoord in artikel 1, doch roept tevens een aantal vragen op.

Zo is het begrip "beoefenaars van een door de overheid erkende godsdienst" voor uiteenlopende interpretaties vatbaar en rijst de vraag of dat begrip niet te eng is, ermee rekening houdende dat bijvoorbeeld ook leken in gemeenschap kunnen leven met het oog op het verwezenlijken van een godsdienstige doelstelling.

Daarenboven kan worden betwijfeld of het erkend zijn van een godsdienst een wettig criterium van onderscheid vormt om uit te maken of een persoon voor de toepassing van artikel 7, §§ 1, tweede lid, en 2, van de wet van 22 maart 2001 moet worden geacht in gemeenschap te leven of niet. Indien het immers zo is dat het onderscheid tussen erkende en niet-erkende godsdiensten berust op een objectief criterium, mag niet uit het oog worden verloren dat dergelijk onderscheid tevens verantwoord dient te zijn in het licht van de ermee nagestreefde doeleinden en de gevolgen ervan, wat in dit geval kan worden betwijfeld.

Uit wat voorafgaat volgt dat artikel 1 van het ontwerp aan een grondige herziening dient te worden onderworpen.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT, J. SMETS,	staatsraden,
	G. SCHRANS, A. SPRUYT,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de B. STEEN, adjunct-auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS

M. VAN DAMME

ROYAUME DE BELGIQUE

AVIS 38.094/1

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre des Pensions, le 27 janvier 2005, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté royal "portant exécution de l'article 7, § 1, alinéa 2 et, du § 2 de la loi du 22 mars 2001, instituant la garantie de revenus aux personnes âgées", a donné le 10 février 2005 l'avis suivant:

PORTÉE ET FONDEMENT JURIDIQUE DU PROJET

Le projet d'arrêté royal soumis pour avis prévoit que "les pratiquants d'une religion reconnue par l'autorité et les laïcs qui, en vue de réaliser respectivement un objectif religieux ou philosophique, partagent les mêmes résidence principale et moyens d'existence", sont réputés vivre dans une communauté pour l'application de l'article 7, § 1er, alinéa 2, et § 2, de la loi du 22 mars 2001 instituant la garantie de revenus aux personnes âgées.

À cet effet, le Roi fait usage du pouvoir qui Lui est conféré par l'article 7, § 4, de la loi précitée. Cette disposition législative, qui doit être lue en combinaison avec l'article 7, § 1er, alinéa 2, et § 2, dernier alinéa, de cette loi, procure le fondement juridique au texte en projet.

EXAMEN DU TEXTE

Intitulé

Compte tenu de l'analyse de la portée et du fondement juridique du projet, l'intitulé gagnerait à être rédigé comme suit:

"Arrêté royal précisant la définition de la notion de 'personnes qui vivent dans une communauté' en exécution de l'article 7, § 4, de la loi du 22 mars 2001 instituant la garantie de revenus aux personnes âgées".

Préambule

1. Il se déduit de l'analyse de la portée et du fondement juridique du projet que le premier alinéa du préambule doit aussi faire mention de l'article 7, § 4, de la loi du 22 mars 2001.

Dès lors, à la fin de l'alinéa visé du préambule, on écrira:

"..., notamment l'article 7, §§ 1er, alinéa 2, et 2, modifiés par la loi du 9 juillet 2004, et 4, inséré par la loi du 9 juillet 2004;".

2. À la fin du texte néerlandais du troisième alinéa du préambule, on écrira "... van Onze Minister van Begroting van 3 december 2004;".

Article 1er

1. Afin de se rapprocher davantage de la description du pouvoir du Roi, tel qu'il résulte de l'article 7, § 4, de la loi du 22 mars 2001, on rédigera le début de l'article 1er du projet comme suit:

"Par 'personnes qui vivent dans une communauté' au sens de l'article 7, § 4, de la loi du 22 mars 2001 instituant la garantie de revenus aux personnes âgées, on entend ...".

2. L'article 1er du projet vise deux catégories de personnes, à savoir, d'une part, les pratiquants d'une religion reconnue par l'autorité qui vivent dans une communauté en vue de la réalisation d'un objectif religieux et, d'autre part, les laïcs vivant dans une communauté en vue de la réalisation d'un objectif philosophique. Cette distinction est non seulement formulée d'une manière imprécise à l'article 1er mais elle soulève, en outre, un certain nombre de questions.

C'est ainsi que la notion de "pratiquants d'une religion reconnue par l'autorité" se prête à des interprétations divergentes et que se pose la question de savoir si cette notion n'est pas trop restrictive, compte tenu du fait que, par exemple, des laïcs peuvent également vivre dans une communauté en vue de la réalisation d'un objectif religieux.

Par ailleurs, on peut mettre en doute que la reconnaissance d'une religion constitue un critère légal pour déterminer si, pour l'application de l'article 7, §§ 1er, alinéa 2, et 2, de la loi du 22 mars 2001, une personne doit être réputée vivre dans une communauté ou non. S'il s'avère que la distinction entre des religions reconnues et non reconnues repose effectivement sur un critère objectif, il ne faudra pas perdre de vue que pareille distinction devra également être justifiée compte tenu des objectifs poursuivis et de ses conséquences, ce dont il est permis de douter en l'espèce.

Il résulte de ce qui précède que l'article 1er du projet devra être fondamentalement revu.

La chambre était composée de

Messieurs	M. VAN DAMME,	président de chambre,
	J. BAERT, J. SMETS,	conseillers d'État,
	G. SCHRANS, A. SPRUYT,	assesseurs de la section de législation,
Madame	A. BECKERS,	greffier.

Le rapport a été présenté par M. B. STEEN, auditeur adjoint.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. M. VAN DAMME.

LE GREFFIER,

LE PRÉSIDENT,

A. BECKERS

M. VAN DAMME